

Het derde gebod

Hans Meijer

Een korte reactie op de '[Zelfcensuur](#)' column van Manuel Nepveu van 1 februari 2015.

Enkele feiten op een rijtje:

Het derde gebod: 'Gij zult de naam van de Here, uw God, niet ijdel gebruiken.'

Van Dale: ijdel = lichtzinnig = zonder ernst of nadenken = frivol.

De Promoot 36.3, februari 1988. Manuel Nepveu, 'De "Bruurs" partijen'.

'Wit heeft vier tempi gebruikt om het koningspaard te ruilen voor een looper van zwart (en niet eens de sterke!). Dit kan God niet gewild hebben.'

'Deze partij duurde, evenals onze eerste 33 zetten. Dat moet God zo gewild hebben.'

Hierop volgde een brief van een ouder van een jeugdschaker aan het bestuur van de schaakvereniging Promotie met kritiek op het ijdele gebruik van de naam van God door Manuel. Het bestuur, Harrie Breuker, Max Toxopeus, Gerard Swart, Bert de Wals, Gerhard Eggink, Jan Veldhuizen en Hans Meijer, besloot om het impliciete verzoek van deze ouder te honoreren.

Ik besprak dit besluit met Manuel tijdens het redigeren van het eerstvolgende clubblad.

Hij leek er met frisse tegenzin mee akkoord te gaan.

In enkele van zijn latere stukjes kwam Manuel op dit voorval terug.

De Promoot 40.2, november 1991. Manuel Nepveu, 'Schaken in de KNSB'.

'"Als jij vandaag niet van de g-pion afblijft dan rukken we je tong uit, Wim!" (gekuiste versie; ik wil niet weer een brief van een gebelgde juniorenouder).'

De Promoot 41.2, oktober 1992. Manuel Nepveu, 'Het clubleven'.

'Het Bestuur bestaat uit degelijke lieden.'

De Promoot 41.5, mei 1993. Manuel Nepveu, 'Heren Matai en de Vries, hulde!'

'Meijer wordt klerk – mits hij de openbare aanklager (Manuel) niet censureert.'

De Promoot 43.4, maart 1995. Manuel Nepveu, 'Kensal Green Cemetery'.

'Maar het Lot heeft me tenslotte niet alleen maar goedgunstig willen zijn: een deel van de foto's is gemaakt toen het rolletje al op was.'

In deze laatste zin stond, waar het Lot staat, eerst God. Dit was de enige keer dat ik in een stukje van Manuel iets gewijzigd heb. Nu ik deze zin opnieuw lees realiseer ik me dat deze wijziging niet nodig was. Na vijftien jaar zoeken vond Manuel op het Kensal Green Cemetery eindelijk de graven van Alexander McDonnell (graf 182/392) en Louis Charles de la Bourdonnais (graf 108/2796). Voor Manuel moet het een hemels moment geweest zijn.

Voor zover ik kan nagaan bracht Manuel één keer in een van zijn stukjes de tien geboden ter sprake op een voor mij onverwachte wijze. Let met name op de hoofdletters!

De Promoot 48.4, mei 2000. Manuel Nepveu, 'Paard versus looper'.

'Deze regels hebben weliswaar niet de kracht van de Tien Geboden, maar het is ongetwijfeld goed om ze te kennen en te begrijpen.'

Zij die dit vreemd vinden wil ik erop wijzen dat Manuel een nazaat is van Abraham Nepveu, een hugenoot die Frankrijk in 1686 ontvluchtte en in Den Haag verzeild raakte. Hugenoten waren calvinisten die in die tijd hun leven in Frankrijk niet zeker waren. De ironie van het lot wil dat de appel hier dichterbij de boom lijkt te vallen dan menigeen zou verwachten.